

drs. J. de Boer
voorzitter

Zijne Excellentie
H.G.J. Kamp
Demissionair Minister van Economische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Adres/Address

'Malietoren'

Bezuidenhoutseweg 12
Den Haag

Postadres/Postal Address

Postbus 93002
2509 AA Den Haag

Telefoon/Phone

070 349 03 79

Briefnummer

17/10.578/EtB/Man

Den Haag

24 mei 2017

Excellentie,

Franchising is in Nederland een uiterst succesvolle samenwerkingsvorm, met meer dan 30.000 vestigingen, met een omzet van ruim 30 mld. euro en 280.000 banen. Dit komt neer op gemiddeld 1 mln. euro omzet en 10 banen per vestiging. De sleutel van deze succesvolle samenwerkingsvorm is de goede samenwerking tussen franchisegevers en franchisenemers. De kracht van een franchisegever is om een goede formule te ontwikkelen, te beschermen en te exploiteren en de kracht van een franchisenemer is zijn ondernemerschap en zijn kennis van de lokale markt.

De ontwikkeling van franchise in Nederland laat zien dat deze samenwerkingsvorm succesvol is. Dat kan alleen maar wanneer partijen elkaar goed weten te vinden. Tegelijk is het gewenst om met elkaar spelregels te hebben om de rollen van franchisegevers en franchisenemers te verduidelijken en misleiding of misbruik van posities tegen te gaan. Hoewel het Burgerlijk Wetboek al een aantal belangrijke spelregels bevat, betreurt VNO-NCW het dat collectieven van franchisenemers en franchisegevers nog geen door beide partijen gedragen gedragscode hebben ontwikkeld die daar nadere invulling aan geeft.

We constateren dat u nu voornemens bent om een wetsvoorstel naar de Tweede Kamer te sturen om de Nederlandse Franchisecode (NFC), waarvoor geen breed draagvlak is binnen de sector, te verankeren in een wet.

Wij stellen voorop dat wij hebben begrepen dat franchisegevers niet tegen een code zijn of tegen een eventuele wettelijke verankering van een goed

werkende, gedragen code. De huidige aanpak is echter om verschillende redenen bezwaarlijk¹:

- De franchise als succesvolle bedrijfsvorm wordt onnodig belemmerd. Dat komt mede door vergaande bepalingen rond het instemmingsrecht van franchisenemers met wijzigingen in de formules (die in eigendom is van de franchisegever). Dit kan in de weg staan van innovatie, aanpassing aan marktomstandigheden en groei. Daarnaast zijn er vergaande wijzigingen die franchising en de vrijheid van contract onnodig beperken, zoals de brede franchisedefinitie (valt ook bijvoorbeeld een gewone merklicentie onder de wet?), verplichtingen voor franchisegevers rond het delen van consumentendata, het verantwoorden van de besteding van vergoedingen en het (niet mogen) exploiteren van afgeleide of secundaire formules;
- Er ontbreekt breed draagvlak bij franchisegevers voor de code in de huidige vorm; dat betekent dat de wettelijke verankering van deze code zal leiden tot een toename van (juridische) geschillen in plaats van betere samenwerking tussen franchisenemers en franchisegevers. Ook zijn er staatsrechtelijke bezwaren² bij een wettelijke verankering van de NFC die moeten worden geadresseerd, zoals gebrekkige representativiteit en gedragenheid bij de totstandkoming, de zeer open normering in de wet, en de rechtsonzekerheid voor ondernemers.
- De omvang en aard van de in de toelichting genoemde “maatschappelijke en economische schade” zijn niet onderbouwd. Aangehaalde incidenten staan niet in verhouding tot de 30.000 franchisevestigingen waar het goed gaat. Bovendien ontbreekt een duidelijk verband tussen de probleemanalyse en de in de NFC opgenomen regels en verplichtingen.

Met deze brief willen wij graag een alternatief neerleggen om te komen tot een gedragscode die werkt, die bijdraagt aan het succes van franchise en aan de nodige wendbaarheid van franchiseformules.

Franchisegevers hebben een voorkeur voor zelfregulering, door het ontwikkelen van een breed gedragen code door franchisenemers en franchisegevers gezamenlijk, wat oorspronkelijk ook de doelstelling was van uw ministerie.

Tegelijk zien we de opening om tot een democratisch gelegitimeerde regeling te komen. Daarom pleiten we ervoor om de bestaande wettelijke haak in artikel 6:214 BW te gebruiken en een “standaardregeling” vast te stellen, om zo een code waarvoor uiteindelijk wel draagvlak moet zijn, wettelijk te verankeren aan het eind van een democratisch proces met representatieve partijen. Het voordeel hiervan is dat de zorgvuldigheidseisen bij de

¹ Hierbij verwijzen wij ook naar de inbreng op de consultatie van de NFV en Commissie Franchising RND+ namens vele franchisegevers in Nederland.

² M. de Koning, “Het ‘wettelijk haakje’ van de Nederlandse Franchise Code”, NJB 2017/967

totstandkoming van een code uit de Wet Commissies Standaardregelingen gevolgd moeten worden. Bij de NFC is dat niet het geval geweest.

Mocht een breed gedragen wettelijk verankerde code via deze “standaardregeling” niet mogelijk blijken, zal bezien moeten worden of en op welke punten nadere wetgeving nodig is, om zo een aantal uitgangspunten voor franchising in wetgeving vast te leggen.

Mocht u toch besluiten door te gaan met dit specifieke wetstraject, dan verzoeken wij u de tekst van de beoogde code, of het deel ervan dat u wilt verankeren via de Amvb, mee te sturen naar afdeling advisering van de Raad van State. Zodoende kan een onafhankelijke beoordeling plaatsvinden van de kwaliteit van de beoogde wetgeving en code en kan een oordeel gevormd worden over de staatsrechtelijke elementen en de effecten op de vrijheid van contract.

Hoogachtend,

Handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. de Boer', with a long horizontal stroke extending to the right.

drs. J. de Boer
voorzitter